

g

ELŐTERJESZTÉS

Üllés Nagyközségi Önkormányzat Képviselőtestületének

Előterjesztő:

Nagy Attila Gyula polgármester

Tárgy:

**Üllés Nagyközségi Önkormányzat szociális
szolgáltatástervezési koncepciójának felülvizsgálata**

Iktatószám:

Ü/1- 09 /2019.

Melléklet

konceptió-tervezet

Felelős:

Balogh Márta igazgatási ügyintéző

Véleményezésre megküldve:

-

*Az előterjesztést nyílt ülésen kell tárgyalni!
A döntéshez egyszerű szótöbbség szükséges!*

Törvényességi véleményezésre bemutatva:

2019. június 18.

ÜLLÉS NAGYKÖZSÉG POLGÁRMESTERE

☎ 6794 Üllés, Dorozsmai út 40.

☎ 62/282-122

☎ 62/582-050, ✉: polgarmester@ulles.hu

Ügyiratszám: Ü/1- 69 /2019.

Tárgy: Üllés Nagyközségi Önkormányzat
szociális szolgáltatástervezési koncepciójának
felülvizsgálata

Üllés Nagyközségi Önkormányzat Képviselőtestülete

Üllés

Tisztelt Képviselőtestület!

A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény 92. §-a az alábbiak szerint rendelkezik:

„(3)⁶⁷⁷ A legalább kétezer lakosú települési önkormányzat a településen, fővárosban élő szociálisan rászorult személyek részére biztosítandó szolgáltatási feladatok meghatározása érdekében - jogszabályban meghatározottak szerint - szolgáltatástervezési koncepciót készít. Amennyiben a települések egyes szociális feladataikat társulás keretében látják el, e szolgáltatások tekintetében a szolgáltatástervezési koncepciót a társulás készíti el.”

A Képviselőtestület „A szociálpolitikai kerekasztal létrehozásáról” szóló 3/2009.(III.26.)Kt.ör rendeletének 1.§-a arról rendelkezik, hogy a kerekasztal tagjai is véleményezik a koncepcióban foglaltakat.

A véleményeztetések megtörténtek. Az észrevételek beépítésre kerültek.

Fentiek alapján kérem a Tisztelt Képviselőtestületet, hogy az előterjesztést megtárgyalni és az alábbi határozati javaslatot elfogadni szíveskedjen.

...../2019.(VI.25.) önkormányzati határozat

Tárgy: Üllés Nagyközségi Önkormányzat szociális szolgáltatástervezési koncepciójának felülvizsgálata

H A T Á R O Z A T-i javaslat

Üllés Nagyközségi Önkormányzat Képviselőtestülete Üllés Nagyközségi Önkormányzat szociális szolgáltatástervezési koncepciójának felülvizsgált, aktualizált anyagát áttekintette és azt a melléklet szerint elfogadja.

Határidő: -

Felelős: Balogh Márta igazgatási ügyintéző

Erről jegyzőkönyvi kivonaton értesül:

- 1) Nagy Attila Gyula polgármester
- 2) Irattár

Üllés, 2019. június 18.

Nagy Attila Gyula polgármester

Üllés Nagyközségi Önkormányzat

SZOCIÁLIS SZOLGÁLTATÁSTERVEZÉSI KONCEPCIÓJA

A koncepció elfogadva: Üllés Község Képviselőtestületének
5/2006. (II.06.) Kt.sz. határozatával

A koncepció felülvizsgálva:

Üllés Község Képviselőtestületének 121/2009. (X.20) Kt.sz.
határozatával,

Üllés Község Képviselőtestületének
128/2011. (X.04.) önkormányzati határozatával,

Üllés Nagyközség Képviselőtestületének
227/2013. (XII.11.) önkormányzati határozatával,

Üllés Nagyközség Képviselőtestületének
92/2015/2015. (VI.25.) önkormányzati határozatával, a
106/2017. (VI.27.) önkormányzati határozatával és a
...../2019. (VI.25.) önkormányzati határozatával

2019.

„....Míndjárt születésünk pillanatában szüleink jóságára, gondoskodására szorulunk. Később, amikor betegségek gyötörnek minket és megöregszenk, megínt mások gondoskodására és jóságára leszünk utalva. Mivel életünk kezdetén és végén mások törődnek velünk, hogyan tudnánk mi életünk derekán nem törődni másokkal?”

(Tenzín Gjaco: Törődni másokkal)

Kapcsolódó legfontosabb jogszabályok:

- 1993. évi III. tv. A szociális igazgatásokról és szociális ellátásokról
- 1/2000.(I. 7.) SzCsM rendelet, 4/2004. (I. 28) SzCsM rendelet A személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények szakmai feladatairól és működésük feltételeiről
- 8/2000. (VII. 4) SzCsM rendelet A személyes gondoskodást végző adatainak működési nyilvántartásáról
- 1997. évi XXXI. tv. a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról

Felhasznált Irodalom, forrás:

- Központi Statisztikai Hivatal adatbázisa
- Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat adatbázisa
- Helyi Visual Register Népeségnyilvántartó rendszer
- Országos Területfejlesztési és Területrendezési Információs Rendszer (Telr)
- Homokháti Kistérség Többcélú Társulása Szociális Szolgáltatástervezési Konceptiója
- Mórahalmi Rendőrőrs adatszolgáltatása
- helyi intézmények adatszolgáltatása
- Polgármesteri Hivatal adatbázisai, ügyintézőinek adatszolgáltatása

I. Általános rész

A koncepció keletkezésének törvényi háttere:

Az egyes szociális ellátások, szolgáltatások igénybevételének feltételeit és eljárási szabályait hatályos törvények, rendeletek szabályozzák. Ezek közül kiemelt fontosságú Magyarország Alaptörvénye, a szociális igazgatásról és a szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Sztv.), valamint a Gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. Törvény (továbbiakban: Gyvt.).

Az állampolgárok alapvető szociális jogait az Alaptörvény tartalmazza:

XV. cikk

- 1) A törvény előtt mindenki egyenlő. Minden ember jogképes.
- (2) Magyarország az alapvető jogokat mindenkinek bármely megkülönböztetés, nevezetesen faj, szín, nem, fogyatékoság, nyelv, vallás, politikai vagy más vélemény, nemzeti vagy társadalmi származás, vagyoni, születési vagy egyéb helyzet szerinti különbségtétel nélkül biztosítja.
- (3) A nők és a férfiak egyenjogúak.
- (4)³⁸ Magyarország az esélyegyenlőség és a társadalmi felzárkózás megvalósulását külön intézkedésekkel segíti.
- (5)³⁹ Magyarország külön intézkedésekkel védi a családokat, a gyermekeket, a nőket, az időseket és a fogyatékkal élőket.

XVI. cikk

- (1) Minden gyermeknek joga van a megfelelő testi, szellemi és erkölcsi fejlődéséhez szükséges védelemhez és gondoskodáshoz.
- (2) A szülőknek joguk van megválasztani a gyermeküknek adandó nevelést.
- (3) A szülők kötelesek kiskorú gyermekükről gondoskodni. E kötelezettség magában foglalja gyermekük taníttatását.
- (4) A nagykorú gyermekek kötelesek rászoruló szüleikről gondoskodni.

XIX. cikk

- (1)⁴¹ Magyarország arra törekszik, hogy minden állampolgárának szociális biztonságot nyújtson. Anyaság, betegség, rokkantság, fogyatékoság, özvegység, árvaság és önhibáján kívül bekövetkezett munkanélküliség esetén minden magyar állampolgár törvényben meghatározott támogatásra jogosult.
- (2) Magyarország a szociális biztonságot az (1) bekezdés szerinti és más rászorulóknak esetében a szociális intézmények és intézkedések rendszerével valósítja meg.
- (3) Törvény a szociális intézkedések jellegét és mértékét a szociális intézkedést igénybe vevő személynek a közösség számára hasznos tevékenységéhez igazodóan is megállapíthatja.

(4) Magyarország az időskori megélhetés biztosítását a társadalmi szolidaritáson alapuló egységes állami nyugdíjrendszer fenntartásával és önkéntesen létrehozott társadalmi intézmények működésének lehetővé tételével segíti elő. Törvény az állami nyugdíjra való jogosultság feltételeit a nők fokozott védelmének követelményére tekintettel is megállapíthatja.

Az egyes szociális ellátások, szolgáltatások igénybevételének feltételeit és eljárási szabályairól szóló Sztv. 92.§ (3) kimondja:

„(3)⁶⁷⁷ A legalább kétezer lakosú települési önkormányzat a településen, fővárosban élő szociálisan rászorult személyek részére biztosítandó szolgáltatási feladatok meghatározása érdekében - jogszabályban meghatározottak szerint - szolgáltatástervezési koncepciót készít. Amennyiben a települések egyes szociális feladataikat társulás keretében látják el, e szolgáltatások tekintetében a szolgáltatástervezési koncepciót a társulás készíti el.”

A szolgáltatástervezési koncepció célja:

- bizonyos távra meghatározni a szociális szolgáltatások fejlesztésének alapelveit, irányait, céljait, a melyeket a település a szociális szolgáltatások fejlesztése során követ, illetve amelyekkel orientálni kívánja a szociális szolgáltatások fejlesztésének további szereplőit,
- részletezni azokat a konkrét célkitűzéseket, amelyeket a szociális szolgáltatások biztosítása során érvényesíteni kívánnak,
- elősegíteni a szociális törvény által bevezetésre került új típusú intézmények feladatainak ellátását.

A koncepció "határozatlan" időtartamra szól, az önkormányzatoknak két évente kell felülvizsgálni, és aktualizálni annak tartalmát.

A szociális igazgatásról és a szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény célja, hogy a szociális biztonság megteremtése és megőrzése érdekében meghatározza az állam által biztosított egyes szociális ellátások formáit, szervezetét, intézményrendszerét, a pénzbeli, a természetbeni és a személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátásra való jogosultság feltételeit, érvényesítésének garanciáit, a finanszírozás elveit, valamint az ellátó szervezet és a jogosultak közötti jogviszony főbb elemeit.

Az Sztv. kimondja, hogy a szociális ellátás feltételeinek biztosítása - az egyének önmagukért és családjukért, valamint a helyi közösségek tagjaikért viselt felelősségen túl- az állam központi szerveinek, valamint a helyi önkormányzatoknak a feladata.

Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény kimondja, hogy a települési önkormányzat - a helyi közfeladatok körében - köteles gondoskodni a gyermekjóléti szolgáltatásokról és ellátásokról, valamint a szociális szolgáltatásokról és ellátásokról (*melyek keretében települési támogatás állapítható meg*).

Szociálpolitikai alanyai: mindazok, akiknél szociális szükségletek merülnek fel.

A szociális ellátás elsődleges fő célcsoportjai: az időskorúak, gyermekkorúak, a fogyatékosok, a pszichiátriai és szenvedélybetegek és a perifériára szoruló hajléktalanok.

A szociálpolitika feladata az, hogy erkölcsi, szellemi és gazdasági javak olyan elosztását valósítsa meg, amely a társadalom igazi céljai elérésének szolgálatában, minden ember számára, valamennyi életviszonylatban emberi léthez méltó, s őt társadalmi tagságánál fogva megillető életnívót biztosít, s az ember számára lehetővé teszi rendeltetésének betöltését.

A szociálpolitika funkciója, hogy az egyéni (családi) kockázatokat megossza az egész társadalommal, és ezáltal növelje a létbiztonságot, illetve csökkentse a társadalmi egyenlőtlenségeket, amelyek az emberek fizikai és társadalmi életesélyeiben fennállnak.

A társadalmi egyenlőtlenségek főbb dimenziói:

- a lakóhely: e téren a településszerkezetnek nagy jelentősége van (város-falu), belterület-külterület, aprófalvak), továbbá a lakáskörülmények
- foglalkoztatási helyzet: munkalehetőségek-munkanélküliség
- jövedelmi, vagyoni helyzet: a megélhetést meghatározó elem
- családszerkezet: egy vagy több generációs család, eltartottak száma, egyszülős család, egyedül élők
- életkor, egészségi állapot: részben egymással összefüggésben, részben önállóan meghatározói lehetnek a hátrányos helyzet kialakulásának
- iskolai végzettség, műveltség: fontos a foglalkoztatásban való részvétel, de az egészséges életmód szempontjából is.

Mielőtt a szociális szolgáltatások helyzetét áttekintenénk, szükséges a település társadalmi-gazdasági helyzetéről is képet alkotni.

A szociális jogok forrásai között kiemelt szerepet játszanak a nemzetközi dokumentumok is: Gazdasági, szociális és nemzetközi jogok egyezségokmánya, illetve az Európai Szociális Charta.

Az önkormányzat 2009. március 16-i dátummal szociálpolitikai kerekasztalt hozott létre– a szociális szolgáltatástervezési koncepcióban meghatározott feladatok megvalósulásának, végrehajtásának folyamatos figyelemmel kísérése érdekében. A kerekasztal tagjai: polgármester, jegyző, Polgármesteri Hivatal Szociális Iroda egy kijelölt tagja, Polgármesteri Hivatal Technikai Csoport vezetője, Fontos Sándor Általános Iskola és Alapfokú Művészetoktatási Intézmény tagintézmény-vezetője, Csigabiga Óvoda és Bölcsőde vezetője, Homokháti Kistérség Többcélú Társulása Integrált Szociális és Gyermekjóléti Központ üllési tagintézmény (továbbiakban: szociális tagintézmény) vezetője, Üllési Önkormányzati Konyha vezetője.

II. Állapotleírás

a) A település bemutatása

Településünk területe 4981 hektár, 202 hektár a bel-, és 4779 hektár a külterület.

Lakosainak száma – 2019. január 1-jén - 3091 fő. A település kiterjedt tanyavilággal rendelkezik, ahol főként idős, egyedül élő, hátrányos helyzetű emberek, családok élnek.

Üllést „A kedvezményezett települések besorolásáról és a besorolás feltételrendszeréről szóló 105/2015.(IV.23.)Korm.rendelet 3. sz. melléklete az átmenetileg kedvezményezett települések kategóriába sorolta. *(társadalmi-gazdasági és infrastrukturális szempontból elmaradottnak, illetve az országos átlagot jelentősen meghaladó munkanélküliséggel sújtottnak minősül, de nem szerepel a 2. sz. mellékletben, a fejlesztési célú támogatásokhoz való hozzáférés tekintetében)*

A lemaradás oka a társadalmi, gazdasági lehetőségek hiánya. Az életminőség és a társadalmi, gazdasági tényezők mellett az életmódbeli, szemléletbeli tényezők is felelősek a kialakult helyzetért.

b) A nagyközség demográfiai jellemzői:

1. számú táblázat
- **Az állandó népesség szám alakulása -**
(2012 - 2018. december)

Év	Lakónépesség szám (fő)
2012	3202
2013	3168
2014	3130
2015	3113
2016	3114
2017	3107
2018	3091

(Forrás: Helyi Visual Register Népességnyelváltató rendszer)

A népesség összetételét tekintve az országos átlaghoz képest nemigen tér el:

2. számú táblázat

- **Népesség megoszlása kor szerint -**
(2012 - 2018. december)

Év (december 31-i állapot)	Korcsoportok szerinti bontás (fő)							
	0-6 éves	7-14 éves	15-30 éves	31-59 éves	60 év feletti	Összesen		
2012.	176	255	662	1326	783	3202	Ffi: 1555	Nő: 1647
2013.	175	243	643	1327	780	3168	Ffi: 1550	Nő: 1618
2014.	167	232	626	1319	786	3130	Ffi: 1532	Nő: 1598
2015.	155	234	611	1293	820	3113	Ffi: 1536	Nő: 1577

2016.	159	230	597	1289	839	3114	Ffi: 1523
							Nő: 1591
2017.	169	225	605	1255	853	3107	Férfi: 1523
							Nő: 1584
2018.	169	221	584	1253	864	3091	Férfi: 1512
							Nő: 1579

(Forrás: Helyi Visual Register Népeségnyilvántartó rendszer)

3. számú táblázat
- **A születések és halálozások számának alakulása -**
(2012-2018. év)

Év (december 31-i állapot)	Születések száma (fő)	Halálozások száma (fő)	Természetes szaporodás (fő)
2012.	12	43	-31
2013.	25	36	-11
2014.	15	50	-35
2015.	24	30	-6
2016.	21	31	-10
2017.	18	42	-24
2018.	24	29	-5

(Forrás: önkormányzati nyilvántartás, védőnők)

A lakosság kor szerinti megoszlása kedvezőtlen, az időskorú lakosság aránya magas.

4. számú táblázat
- **Öregedési index**
(2012-2018. év)

	65 év feletti állandó lakosok száma (fő)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő)	Öregedési index (%)
2012.	573	431	132,9
2013.	588	418	140,6
2014.	594	399	148,8
2015.	595	389	152,9
2016.	607	389	156,04
2017.	613	394	155,58
2018.	619	390	158,71

(Forrás: Helyi Visual Register Népszámlálási rendszer)

(Az öregedési index egy statisztikai mutatószám százalékban kifejezve. Azt mutatja meg, hogy mennyi az idős (65 év feletti) népesség aránya a fiatal (14 év alatti) népességhez képest. Másként: 100 fő 14 év alatti lakosra jutó 65 év feletti lakos száma)

Üllésre is – az országos adatokhoz hasonlóan – az előregedés jellemző, a külterületi népesség körében ez a folyamat még erőteljesebben érvényesül. Házasság, válás, együttélés területén az általános országos, illetve európai tendencia érvényesül. A gyermekvállalási kedv jelenleg alacsony.

Az elmúlt 40 évben Üllésen a külterületi és belterületi lakosok aránya megfordult. Ma a lakosok 74,2 %-a belterületen él, ahol az infrastrukturális ellátottságot magasabb szinten lehet biztosítani. Jelenleg külterületen az összlakosság 25,8 %-a él, ahonnan a belterületen lévő infrastrukturális szolgáltatások nehezen érhetők el.

A szociális ellátások tervezése során kiemelt figyelmet érdemel a külterületi népesség, mivel átlagos életminősége, lakhatási színvonala, egészségi állapota, foglalkoztatottsága, iskolázottsága fokozottan igényli azt.

Jellemző volt, és jelenleg is jellemző a fiatal generáció elvándorlása, amely azt mutatja, hogy a fiatalok megélhetésüket, és igényeiknek megfelelő életkörülményeket a településen, esetlegesen már az országban sem találják meg. Ez a folyamat már a középkorú lakosságot is érinti.

A településen a nyilvántartás szerint jelenleg 2 fő hajléktalan, lakcím nélküli üllési lakos, akik közvetlen veszélyben nincsenek.

A szociális tagintézmény biztosítja a hajléktalanok napközbeni tartózkodási lehetőségét, kiegészítve olyan tevékenységekkel, amelyek alapvető szükségletek kielégítésére irányulnak: tisztálkodás, mosás, étkezés-ételmelegítés. Az önkormányzat – a rendeletben meghatározott feltételek szerint a 2 fő hajléktalan számára szociális ebédet biztosít.

c) Foglalkoztatás helyzete, munkanélküliség

A település átlagos munkanélküliségi rátája 2017. decemberében 3,76 %, 2018. decemberében 3,76 %.

(a település munkanélküliségi rátája Csongrád megye munkanélküliségi rátájához hasonlóan alakul.)

(forrás: Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat)

5. számú táblázat
- **Regisztrált álláskeresőik száma –**
2014-2018. év

	Nyilvántartott álláskeresőik száma (fő)
2014. december	114
2015. december	105
2016. december	82
2017. december	80
2018. december	79

(forrás: Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat)

6. számú táblázat

- **Regisztrált munkanélküliek száma iskolai végzettség szerint–**
(2012-2016. év)

Év	Nyilvántartott álláskeresőik száma összesen	A nyilvántartott álláskeresőik megoszlása iskolai végzettség szerint					
		8 általánosnál alacsonyabb végzettség (TS 0901)		Általános iskolai végzettség (TS 0902)		8 általánosnál magasabb iskolai végzettség (TS 0903)	
		Fő	%	Fő	%	Fő	%
2012	165	4	2,4%	52	31,5%	109	66,1%
2013	122	3	2,5%	36	29,5%	83	68,0%
2014	115	1	0,9%	41	35,7%	73	63,5%
2015	105	1	1,0%	38	36,2%	66	62,9%
2016	82	2	2,4%	24	29,3%	56	68,3%

(forrás: Teir)

A 8 általánosnál alacsonyabb végzettséggel, vagy a 8 általánossal rendelkezők száma az összes nyilvántartott álláskeresőik számához

viszonyítva igen magas. Ez is azt mutatja, hogy sokkal nehezebb képzettség nélkül munkát találni.

7. számú táblázat

Nyilvántartott álláskereső – életkor szerinti megoszlása – (2016. év és 2017. év)

	2016. év (fő)	2017. év (fő)
20 év és ez alatti álláskereső	1 fő	1 fő
20-24 éves álláskereső	9 fő	3 fő
25-29 éves álláskereső	8 fő	8 fő
30-34 éves álláskereső	7 fő	4 fő
35-39 éves álláskereső	10 fő	6 fő
40-44 éves álláskereső	13 fő	8 fő
45-49 éves álláskereső	14 fő	10 fő
50-54 éves álláskereső	7 fő	8 fő
55-59 éves álláskereső	10 fő	7 fő
59 éves kor feletti álláskereső	12 fő	16 fő

(Forrás: Teir)

Közfoglalkoztatásra támogatást a Csongrád Megyei Kormányhivatal Mórahalom Járási Hivatala Foglalkoztatási Osztályon keresztül, pályázati rendszer keretében lehet igényelni.

A közfoglalkoztatás szervezését az Üllési Polgármesteri Hivatal végzi, a munkáltatói feladatokat a polgármester látja el. A közterületen dolgozók szakmai irányításával a Technikai Csoport vezetője foglalkozik.

A közfoglalkoztatás támogatása 2018. évben 20.190.000 Ft-tal teljesült.

A hosszabb idejű közfoglalkoztatással 14 főt tudtunk foglalkoztatni, ők intézményeknél, közterületeken kerültek alkalmazásra.

A START munka minta keretében 11 fő dolgozott, ők közterületeken, belterületi utak karbantartásában és csatorna tisztításban tevékenykedtek.

A településen korlátozott a munkahelyek száma, ezért a munkavállalók egy része a megyeszékhelyen való munkavállalást választja, mivel megélhetésük csak így biztosított, vállalva a mindennapi ingázást.

A lakosság jelentős hányada mezőgazdasági termeléssel foglalkozik: főállásban, vagy kiegészítő jövedelemszerző tevékenységként - elsősorban gyümölcstermesztéssel, hajtatott zöldségtermesztéssel, burgonyatermesztéssel.

A mezőgazdaság várhatóan a jövőben is meghatározó gazdasági ágazata, egyik fő jövedelemforrása lesz a településnek. A mezőgazdasági termelők, egyéni vállalkozások és társas vállalkozások számából következőleg a

mezőgazdaság ma is az aktív keresők közel felét foglalkoztatja. Az önálló mezőgazdasági termelésnek a háztartások többségében szerepe van.

A kereskedelem, a szolgáltatás és az önkormányzati szféra őrizte meg leginkább foglalkoztatási szerepét. A helyi munkalehetőségek korlátozottak, kevés új munkahely teremődik, bár 2014. január 9. napjával új munkahely létesült. A Doma-Food Bt. zöldség-, gyümölcs feldolgozását végző, szárítóüzemet indított be, mely helyben 41 fő – 29 üllési és 12 nem üllési – dolgozót foglalkoztat.

d) Infrastrukturális ellátottság

A települési infrastruktúra egyik legjelentősebb része a lakásállomány. A lakásviszonyok formálta lakókörnyezet milyensége, jellege a településen élő emberek életkörülményei alakulásának egyik fontos, meghatározó tényezője.

8. számú táblázat

- Lakásállomány változása - *(2014-2018. év)*

	2014. év	2015. év	2016. év	2017. év	2018. év
Lakásállomány változás (db)	1475	1476	1477	1477	1477

(forrás: Központi Statisztikai Hivatal adatbázisa)

A minőségi kettősség a belterület és külterület között jól megfigyelhető, a belterületen tágas, szép kivitelezésű lakóházak, a külterületen kevés kivételtől eltekintve, inkább a felújításra szoruló tanyák a jellemzőek. Komfortfokozat tekintetében - főleg a külterületi infrastruktúra részleges hiánya miatt - még nagyobbak az eltérések.

A belterületi úthálózat hossza 19,812 km, ebből a kiépítetlen, útburkolat nélküli út hossza 0,840 km. A külterületi utak hossza 96,6 km, ebből szilárd útburkolattal ellátott 8,6 km. A településen 1,2 km hosszúságú belterületi kerékpárút található. 2009. nyarán átadták az Üllés-Bordány közötti kerékpárutat, 2011. őszén pedig a belterületet az Erdei Iskolával összekötő 2,7 hosszú kerékpárutat.

A külterületi utak karbantartását, javítását az önkormányzat – pénzügyi lehetőségeit szem előtt tartva - folyamatosan végezteti el, de a közlekedésben – az időjárás viszontagsága miatt - nehézségek adódhatnak.

Rendszeres *autóbusz-összeköttetésünk* 6 településsel van. A legjobb ezek közül a szegedi vonal napi 36 járatral.

Lakásállományunk száma 1477 db, ebből belterületi lakás 948 db, külterületi tanyás ingatlan 529 db. A településen jellemzően új lakást nem építenek, meglévő használt lakásokat vásárolnak, majd azokat újítják fel.

Belterületen az alapvető közműellátottság – így a vezetékes gáz-, villany-vízszolgáltatás, szennyvízelvezetés – biztosított.

Vízbevezetés a belterületi ingatlanok zömében megtalálható. A *szennyvízhálózat belterületen* kialakításra és 2015-ben átadásra került.

Az ivóvízminőség-javító program kivitelezése befejeződött, átadásra került. Külterületen pályázati támogatásnak köszönhetően 38 ingatlan ivóvízbevezetése történt meg.

Gázbekötés 868 lakásban található. A *villamosenergia-hálózatba* belterületen minden ház be van kapcsolva, külterületen a lakott tanyák közül viszont 8-ban nincs villany.

A *közterület tisztántartásáról, a parkfenntartásról* az önkormányzat a községgazdálkodási feladatkörében gondoskodik. A lakóingatlanok előtti területek tisztántartása az ingatlantulajdonos, a használó kötelezettségét képezi.

A szilárd hulladék elszállítását célzó *hulladékgazdálkodási tevékenységet* 2017. január 1. napjától a vaskúti FBH-NP Közszolgáltató Nonprofit Kft. az önkormányzattal kötött szerződés alapján látja el.

A szelektív hulladék elszállítása 2015. január 1-jétől indult be, akkor a még korábbi közszolgáltatóval - a Négyforrás Nonprofit Kft-vel. 2017. január 1-jétől mind a gyűjtődényes háztartási hulladékot, mind a szelektív-, mind a zöldhulladékot a FBH-NP Közszolgáltató Nonprofit Kft szállítja el.

A település *víziközmű szolgáltatója* 2014. január 1-jétől az Alföldvíz Zrt.

A *kéményseprő-ipari szolgáltatást* jelenleg a Szegedi Kéményseprő-ipari Kft látja el.

A településen üzemanyagtöltő állomás működik, mely az 5408 jelű út mentén, a település Szeged felőli oldalán található.

Kereskedelmi egységekkel a település viszonylag jól ellátott. Megtalálhatók vendéglátóhelyek, élelmiszerüzletek, virágüzletek, ruhaüzletek, pékárusítók, cukrászdák a településen. A rendszeresen étkezők mellett az átutazók és alkalomszerűen étkezni kívánók kényelmét is hivatott szolgálni a főúton található 2008-ban megnyílt Bali23 étterem.

A település alapellátása biztosított az itt lakó népesség számára, az intézményi ellátottság jó színvonalú. Többek között posta, pénzügyintézet, gyógyszerár, kormányablak, bankautomata áll a lakosság szolgálatában.

A nagyközség közoktatási alapellátását a Szegedi Tankerületi Központ fenntartásában és működtetésében lévő Fontos Sándor Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola, valamint az önkormányzat fenntartásában és működtetésében lévő Csigabiga Óvoda és Bölcsőde végzi, a kulturális alapellátást a Déryné Kulturális Központ, valamint ezen belül a Községi Könyvtár látja el.

Az iskolai étkeztetést, a szociális étkeztetést, valamint a munkahelyi vendéglátást az Üllési Önkormányzati Konyha biztosítja.

A sportolás feltételeit az iskolaépülethez tartozó Tornaterem biztosítja. Az épület kihasználtsága csaknem teljes, mivel az intézményi testnevelés órák és a külön foglalkoztatások mellett rendszeres felnőtt sporttevékenység helyszíne is. A sportolni vágyóknak a tornaterem mellett a sportpályák és a játszóterek is rendelkezésre állnak. Az önkormányzat 2007-ben a központi iskola mögötti területet sportpálya céljára megvásárolta. A befektetés célja egy új, korszerű sportkomplexum megvalósítása, melynek első mérföldköveként 2012-ben műfüves pálya került átadásra. A sportrészt bővülését eredményezte a 250 m²-es skate pálya kialakítása is. A futballpálya felújítása, füvesítése pályázati támogatással 2017. tavaszán fejeződött be. 2017. decemberében átadásra került a szabadtéri sportpark.

e) Egészségügyi ellátás

Az egészségi állapotnak meghatározó szerepe van a szociális rászorultság szempontjából. Amikor az egészségügyi ellátó rendszer már nem tud további ellátást nyújtani, de az érintett személy - önellátási képessége részleges vagy teljes hiányában - még segítséget igényel, akkor kerül a szociális ellátó rendszerbe. Az egészségügyi és a szociális szféra közötti szoros együttműködés nélkülözhetetlen a lakosság megfelelő színvonalú ellátása érdekében.

A településen két háziorvosi és egy fogorvosi körzet működik. A mórachalmi Móra-Vitál Kht kihelyezett vérmintavételi helye segíti munkájukat.

Üllés területén kettő védőnői körzet működik. A gondozottak ellátását nehezíti a külterületi gondozottak igen magas aránya, mely az összes gondozottak számának kb. 25-30 %-a. A tanyák megközelítése nehézkes. A gondozottak az ellátást, a személyes kapcsolatot, a szakmai tanácsadást és együttműködést igénylik, szívesen fogadják. A nagyközség területén a beköltözöttek egy részét szociálisan perifériára szorult, hátrányos helyzetű családok alkotják. Üllésen jellemző, hogy a családok egy vagy két gyermeket vállalnak (bár az utóbbi időben növekszik a három vagy több gyermeket vállalók száma is). Csecsemőkorban a nem megfelelő táplálkozási szokások miatt tejallergia, felszívódási zavarok, vérszegénység, légzőszervi megbetegedések fordulnak elő leggyakrabban. A területi adottságokból következően - nagy területű, műveletlen szántóföldek - a levegő magas pollentartalma miatt egyre gyakoribb az allergiás eredetű hörghurutus megbetegedések száma is.

A 2 háziorvosi körzet működéséhez szükséges tárgyi és személyi feltételek biztosítottak, a háziorvosok megfelelő szakvizsgával rendelkeznek, a munkavégzésükhöz szükséges technikai feltételek biztosítottak, az önkormányzat erejéhez mérten támogatja őket, mindemellett azonban igen leterheltek. Vállalkozás formájában látják el az egészségügyi alapellátást területi ellátási kötelezettség mellett. A betegforgalom és az adminisztráció évről-évre emelkedik. A nyilvántartott és rendszeresen gondozott betegek száma is emelkedő tendenciát mutat. Éppen ezért a betegségek megelőzésére, a szűrővizsgálatokra nagy hangsúlyt kell fektetni. Az önkormányzat 2018-ban 24. alkalommal rendezte meg az Egészségvédelmi

Hetet, mely a szűrővizsgálatok széles kínálatával várja az érdeklődőket. A vizsgálatok többsége a lakosság számára ingyenes, az idős, hátrányos helyzetű célcsoport rendszeres szűrése kiemelten fontos. Az önkormányzat kiemelt fontosságúnak tartja a településen szakrendelések beindítását. Ennek első állomásaként 2019. januárjában átadásra került a felújított, korszerűsített Egészség ház. Az egyben bővítésen is áteső épület a szakorvosok rendelésének helyszínéül is szolgálhat.

Hétköznapiokon 16 órától másnap reggel 8 óráig, valamint hétvégén és ünnepnapokon az orvosi ügyelet sürgősségi ügyelet formájában tevékenykedik a szomszédos településen, Ruzsán. A legközelebbi mentőállomás szintén Ruzsán működik.

A településen szakellátás, szakorvosi ellátás nincs, a legközelebbi járóbeteg szakellátás Mórahalmon érhető el.

Fekvőbeteg ellátás a megyeszékhelyen, Szegeden történik. A lakosság az egészségügyi szakrendeléseket a szegedi és a móraalmi szakorvosi rendelőben tudja igénybe venni.

A fogászati alapellátás szintén a felújított és kibővített Egészség házban működik, személyi és tárgyi feltételei biztosítottak. Az iskolai szűrés évek óta folyamatos.

A lakosság egészségi állapota az országos tendenciához hasonlóan romlik. A leggyakoribb betegség a mozgásszervi és reumatikus betegségek, de magas az alkoholizmus, a daganatos és a szív-megbetegedések száma is. A testi megbetegedéseken kívül egyre többször fordulnak elő lelki eredetű elváltozások is. 2005. január 1-jétől a pszichiátriai betegséggel élő személyek ellátását a Községi ellátás biztosítja. Ez az ellátás egyre inkább előtérbe kerül, mivel a lelki eredetű, a pszichiátriai betegek száma emelkedik.

A lakosság kb. 5-6 %-a valamilyen formában - mozgásában, életvitelében korlátozott, mozgásszervi vagy érzékszervi - fogyatékos, részükre az önkormányzat települési támogatás keretében - gyógyszer-támogatásra való jogosultságot állapíthat meg.

f) Szociális ellátás

A személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz 2012-től - a pályázati támogatással felújított, korszerű, akadálymentesített, Üllés Radnai utca 22. szám alatti szociális tagintézmény biztosítja az állampolgárok számára az egyenlő esélyű hozzáférést.

Az ellátások színvonalának megtartása, növelése érdekében szükséges volt az alapellátási feladatokat újra strukturálni.

Üllés Nagyközségi Önkormányzat feladatellátásával valósul meg a szociális étkeztetés, a tanyagondnoki szolgáltatás és a bölcsődei ellátás.

A Homokháti Kistérség Többcélú Társulása keretében kerül ellátásra a családsegítő és gyermekjóléti szolgálat, a házi segítségnyújtás és a jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, a nappali ellátás és a közösségi ellátás. Bordány Község Önkormányzatának gesztorságával 2009. január 1-jétől valósult meg a támogató szolgálat ellátása – Bordány, Forráskút, Pusztamérges, Zákányszék és Üllés társulásával. 2010. január 1-jétől a társulattól kilépett Zákányszék Község Önkormányzata, új tagként lépett be Zsombó.

A szociális feladatellátásaink átszervezésének fontosabb lépései:

- 2007. február 1-jétől a családsegítő és gyermekjóléti szolgálat,
- 2009. január 1-jétől a házi segítségnyújtás és a jelzőrendszeres házi segítségnyújtás,
- 2010. január 1-jétől a nappali ellátás,
- 2011. január 1-jétől pedig a közösségi ellátás került térségi szintre.

g) Lakóhely biztonsága

Településünk a Mórahalmi Rendőrőrs illetékességi területén található. A Képviselőtestület évenként értékeli a település közbiztonságának helyzetét, a legutóbb 2019. májusi ülésén tette ezt meg.

9. számú táblázat

**– Üllésen elkövetett bűncselekmények száma – megoszlás szerint –
(2017-2018.)**

Kiemelten kezelt bűncselekmények megnevezése	Esetek száma 2017. év (eset)	Esetek száma 2018. év (eset)
Testi sértés	3	1
Garázdaság	1	1
Lopás	7	12
Lakásbetörés	-	-
Rongálás	-	-
Személygépkocsi lopás	-	-
Összesen	11	14
Közterületen elkövetett bűncselekmények (rendőri eljárásban regisztrált esetek)	8	18

(Forrás: Mórahalmi Rendőrőrs nyilvántartása)

A település területén gyermek- és fiatalkorú bűnözés nem alakult ki. A Szegedi Rendőrkapitányság Mórahalmi Rendőrőrs tájékoztatása szerint 2018-ban sem gyermekkori, sem fiatalkorú üllési lakos nem követett el egyetlen bűncselekményt sem.

A gyermek-, és ifjúságvédelmi szervekkel, oktató-nevelő intézményekkel, a gyermekvédelmi feladatokat ellátókkal való kapcsolattartás rendszeres. Ezen alkalmakkor megbeszélésre kerülnek a hátrányos helyzetű, veszélyeztetett családokban élő fiatalkorúakkal kapcsolatos problémák.

Üllésen az ismertté vált bűncselekményekben a kisebb súlyú bűncselekmények dominálnak.

A közbiztonság javításához, a bűncselekmények számának csökkentéséhez a rendőrségen kívül a polgárőr egyesület is hozzájárul. Bel- és külterületen folyamatos ellenőrzéseket tartanak általában a hétvégéken, illetve hozzájárulnak a nagyobb települési rendezvényeink biztosításához is.

A közbiztonság javításához járul hozzá a mezőőri szolgálat, melyet 1 fő alkalmazásával – 2015. május 18. napjától került felállításra.

Az elkövetkezendő években még nagyobb figyelmet kell fordítani a drog elterjedésének, fogyasztásának megakadályozására – elsősorban a megelőzésre. Már idejekorán meg kell ismertetni a fiatalokkal a kábítószer okozta súlyos következményeket, annál is inkább, mivel a környező településeken működő diszkók potenciális drogterjesztési és fogyasztási helyek lehetnek. Nagy figyelmet kell fordítani a dohányzás, az alkoholfogyasztás káros következményeire, valamint az iskoláskorúak szexuális felvilágosítására is.

A fiatalkorú szabálysértőkkel szemben a rendőrség többnyire megelőző és nevelő jellegű figyelmeztetést alkalmaz, amelyek általában elérik a kívánt hatást, itt elsősorban a polgármesteri hivatal és az iskolák munkatársaira is támaszkodnak.

h) Civil társadalom

Egyre nagyobb hagyománya van a civil szerveződéseknek, amelyek egy meghatározott célú közös állampolgári tevékenységeknek színtere.

Az önkormányzat egy-egy a civil életet is befolyásoló döntés előkészítésébe bevonja az adott szervezetet. A civil szervezetek függetlenségét elismerjük, partneri viszonyt alakítottunk ki velük. Az együttműködésnek köszönhetően az önkormányzati rendezvényen aktívan részt vesznek a szervezetek.

A civil szervezetek aktívak, sokszínű tevékenységeikkel hozzájárulnak a település fejlődéséhez.

A településen jelenleg 19 civil szervezet működik bejegyzett egyesület, alapítvány, vagy egyéb, pl. klub, közösség, egyéb szerveződés formájában.

- Kulturális hagyományok ápolása, kultúra közvetítése, oktatás terén működő szervezetek:

FONÓ Alapítvány, FONÓ Néptáncegyüttes, Királydinnye citerazenekar, Alkotóház, Suli Alapítvány, Üllési Írói Klub

- a célcsoportok életfeltételeinek jobbítása érdekében humán, szociális, rehabilitációs jellegű szolgáltatásokat nyújtó szervezetek:

„Remény Nagycsaládos Egyesület, Tesz-Vesz Közhasznú Egyesület, Nyugdíjas Klub, Máltai Szeretetszolgálat Üllési Csoportja, Csongrád Megyei Mozgáskorlátozott Egyesület Üllési Csoportja, Suli Alapítvány

- az egészségügyi szolgáltatásokban, főként az egészséges életmódot, sportolást támogató szervezetek:

Üllési Életmód Klub, Üllési Ifjúsági Sportegyesület, Üllési Sakkszakosztály, Kincsem a Lovassportért, Egészséges Gyermekekért, a Természetért Alapítvány, Árpád Horgászegyesület, Potyondi Vadásztársaság

- a közbiztonságot támogató szervezetek:

Üllési Polgárőr Egyesület, Üllés Nagyközségi Önkéntes Tűzoltó Egyesület,

- környezetvédelem terén működő szervezet:

Zöldül(l)és Környezetvédő Egyesület

Az Önkormányzat „A helyi önszerveződő közösségek pénzügyi támogatásának rendjéről” szóló 24/2008.(VI.11.)Kt.ör rendelete alapján – pályázati lehetőség biztosításával, illetve a működésükhöz szükséges helyszín, színtér biztosításával segíti munkájukat. A támogatási szerződésben rögzítésre kerül a támogatási összeg mellett, a civil szervezet által vállalt feladat ellátása is.

III. Szociális ellátás

a) Szociális rászorultságtól függő pénzbeli és természetbeni ellátások

A településen a Képviselőtestület „A szociális rászorultságtól függő pénzbeli és természetbeni ellátásokról” szóló 22/2018.(XII.14.)önkormányzati rendelete alapján az alábbi szociális rászorultságtól függő pénzbeli ellátások kerülnek megállapításra a rendeletben rögzített feltételek fennállása esetén:

- a) Létfenntartási települési támogatás
- b) Rendszeres települési támogatás
 - ba) Lakásfenntartási települési támogatás
 - bb) Gyógyszerkiadások támogatása
 - bc) Lakásfenntartási települési támogatás hulladékgazdálkodási közszolgáltatási díjkedvezmény igénybevételére
- c) Rendkívüli települési támogatás
 - ca) Létfenntartást veszélyeztető rendkívüli élethelyzetbe került személyek települési támogatása

- cb) Temetési települési támogatás
 cc) Újszülött gyermek fogadásának támogatása
 cd) Iskoláztatási települési támogatás
 d) Köztemetés

10. számú táblázat

- Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások főbb formáit igénybe vevők száma -
(2014-2018. év)

Ellátásforma	2014. év	2015. év	2016.év	2017. év	2018.év	Megjegyzés
rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény (fő)	158	130	133	90	77	
lakásfenntartási támogatás (háztartás)	176	-	-	-	-	2015-től ezen támogatási forma átalakult
önkormányzati segély	32	-	-	-	-	2015-től ezen támogatási forma átalakult
temetési segély	23	-	-	-	-	2015-től ezen támogatási forma átalakult
rendszeres települési támogatás						
lakásfenntartási támogatás (háztartás)	-	129	122	100	90	-
gyógyszerkiadások támogatása	-	12	18	25	29	-
Lakásfenntartási települési támogatás hulladékgazdálkodási közszolgáltatási díjkedvezmény igénybevételére (ingatlan)	-	-	-	165	79	-
Eseti települési támogatás						
települési támogatás létfenntartási gondok enyhítésére	-	93	74	74	68	-
Létfenntartást veszélyeztető rendkívüli élethelyzetbe került személyek települési támogatása	-	5	5	25	29	-
Temetési települési támogatás	-	11	10	8	10	-
Újszülött gyermek	-	-	-	-	-	A

fogadásának támogatása						támogatási forma 2019. január 1-jétől adható
Iskoláztatási települési támogatás	-	-	-	-	-	A támogatási forma 2019. január 1-jétől adható
Köztemetés	2	1	1	-	1	-
helyi lakáscélú támogatás	-	3	14	8	8	-

(Forrás: önkormányzati nyilvántartás)

A kérelmezők elsősorban azokat az ellátási formákat részesítik előnyben, amelyek a stabil, folyamatos támogatást biztosítanak, hosszabb ideig enyhítik megélhetési problémáikat (pl. lakásfenntartási települési támogatás, gyógyszerkiadások támogatása, rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény)

A törvény által adható ellátási formák folyamatosan változnak, mindamellett az ellátandók és a kérelmezők köre is változik.

Az önkormányzat a fentieken túlmenően további pénzbeli és természetbeni támogatásokat nyújt:

Helyi lakáscélú támogatás

A képviselőtestület 2015. október 1-jétől hatályba lépett „A helyi lakáscélú támogatásról” szóló rendeletének célja a település népességmegtartó, lakosságszám-növelő képességének emelése, a helyben történő letelepedés, vonzóbbá tétele mind a helyi fiatal családok, mind a más településről beköltözni vágyók számára.

A támogatás formája

- kamatmentes kölcsön,
- vissza nem térítendő támogatás.
- kamatmentes kölcsön visszafizetését követő összegű támogatás

Kamatmentes kölcsönre pályázat akkor nyújtható be

- ha a pályázó és a vele együtt lakó (vele együtt költöző) házastársa (élettársa), kiskorú gyermeke, valamint a vele együtt lakó (költöző) más személyek (ide nem értve az albérlőt) egy főre jutó havi átlagos nettó jövedelme az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegét eléri.

Vissza nem térítendő támogatásban részesülhetnek azok az igénylők:

- Akik a kérelem benyújtásakor nem rendelkeznek önálló, lakhatásra alkalmas forgalomképes lakással a kérelemben megjelölt ingatlanon felül;
- vállalják, hogy a támogatás felhasználását hitelt érdemlő módon igazolják,
- vállalják, hogy a támogatás felhasználását követő 5 évig Üllés Nagyközség területén állandó lakcímmel rendelkeznek, és életvitelszerűen a településen élnek.

Akik vállalják, hogy a támogatás felhasználását követő 5 évig Üllés Nagyközség területén állandó lakcímmel rendelkeznek, és életvitelszerűen a településen élnek, további egyösszegű támogatást is kapnak.

A támogatási összeg

a) egy gyermekes családok esetén: 100.000 Ft

b) két gyermekes családok esetén: 200.000 Ft

c) három, vagy több gyermekes családok esetén: 300.000 Ft.

A rendelet hatályba lépését követően a településen a lakásvásárlási tendenciák elmozdulása tapasztalható.

11. sz. táblázat

- A lakáscélú támogatást igénybevevőkről - (2014-2018. év)

	2014. év	2015. év	2016. év	2017. év	2018. év
Lakáscélú támogatás kifizetett összege	-	2.400.000 Ft	11.800.000Ft	7.590.000 Ft	6.600.000 Ft
Támogatást igénybe vevők száma	-	kamatmentes kölcsönt 2 fő, vissza nem térítendő támogatást 3 fő vette igénybe	kamatmentes kölcsönt 10 fő, vissza nem térítendő támogatást 14 fő vette igénybe	kamatmentes kölcsönt 7 fő, vissza nem térítendő támogatást 8 fő vette igénybe	kamatmentes kölcsönt 5 fő, vissza nem térítendő támogatást 8 fő vette igénybe

(Forrás: önkormányzati nyilvántartás)

Szociális bérlakás

A településen pályázati támogatással 2002-ben 7 bérlakás került átadásra. E lakások jellegüket tekintve szociális bérlakásként funkcionálnak.

Az önkormányzat tulajdonát képező ingatlanok 37-57 m² alapterületűek, komfortosak és kisköltségvetésűek: alacsony víz-, gáz- és villany költségigényűek, segítve ezzel az ott lakók életvitelét, továbblépésüket.

A lakás 2002-ben megállapított bérleti díja 125 Ft/m², melyet a Képviselőtestület – tekintettel a lakás jellegére, a bérbeadás céljára – azóta sem emelt.

Az önkormányzat „Az önkormányzat tulajdonú bérlakások és nem lakás célú helyiségek bérbeadásáról” szóló 10/2014.(VIII.28.)önkormányzati rendelete szerint szociális bérlakás adható:

(1) Szociális bérlakás adható

- a) legfeljebb 5 éves időtartamra azoknak, akik házasságban, vagy élettársi kapcsolatban élnek, és az egyik fél 35 életévénél fiatalabb, valamint akik az önálló életvitelhez szükséges lakhatási feltételekkel nem rendelkeznek
- b) olyan családi körülmények között élő személyek részére, akik lakhatásukról – átmeneti időre – nem tudnak megfelelően gondoskodni.

(2) Szociális lakás bérbeadásának feltétele, hogy a kérelmező családjában – a vele együtt lakó családtagokat is beleszámítva – az egy főre jutó havi nettó átlagjövedelem elérje a mindenkori öregségi nyugdíj legkisebb összegének 150 %-át, de ne haladja meg annak 500%-át, egyedül élő esetében az egy főre jutó havi nettó átlagjövedelem elérje a mindenkori öregségi nyugdíj legkisebb összegének 200 %-át de ne haladja meg annak 600 %-át.

A bérlakás kérelmeket a Polgármesteri Hivatal ügyintézője fogadja be, és annak elbírálásáról Üllés Nagyközség Képviselőtestülete dönt.
Jelenleg mind a 7 bérlakás lakott.

Felsőoktatásban tanulók támogatása

A Képviselőtestület 2013-ban úgy döntött, létrehoz csak a felsőoktatásban tanuló helyi lakosok támogatását célzó támogatási rendszert. A testület 2013. november 11-i testületi ülésén megalkotta az „Üllési Talentum” ösztöndíj megalapításáról, a felsőoktatási intézményekben tanulók támogatásáról szóló 17/2013.(XI.14.)önkormányzati rendeletét, mely alapján a 2013/2014-es tanévtől kezdődően 1,2 millió Ft-os éves keretösszeg erejéig támogatja – a rendeletben foglalt feltételeknek megfelelő – az egyetemi és főiskolai nappali tagozatos diákokat.

12. sz. táblázat

- „Üllési Talentum” Ösztöndíjról - (2014/2015 – 2018/2019. tanév)

	2014/2015. tanév	2015/2016. tanév	2016/2017. tanév	2017/2018. tanév	2018/2019. tanév
Támogatásban részesült tanulók száma	9 fő	8 fő	5 fő	3 fő	2 fő
A támogatásra fordított pénzügyi keret	540 ezer Ft	480 ezer Ft	300 ezer Ft	180 ezer Ft	120 ezer Ft

(Forrás: önkormányzati nyilvántartás)

A középfokú oktatási intézményekben tanulók támogatásáról

A Képviselőtestület 2018-tól új ösztöndíjat alapított a középfokú oktatási intézményekben tanulók támogatására.

A 14/2018.(IX.12.)önkormányzati rendelet feltételei szerint a 2018/2019-es tanévre 1 fő diák nyújtott be érvényes pályázatot. A tanulmányi év 10 szolgalmi hónapjára összesen 60.000 Ft ösztöndíjat kapott. (6.000 Ft/hó)

b) Személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatások

A településen a személyes gondoskodást nyújtó ellátások

a) fenntartó: Üllés Nagyközségi Önkormányzat

- Szociális étkeztetés biztosítása,
- A tanyagondnoki szolgálat működtetése
- Bölcsődei ellátás

b) fenntartó: Homokháti Kistérség Többcélú Társulása

- Családsegítő és gyermekjóléti szolgálat (2007. január 31-től)
- A házi segítségnyújtás (2009. január 1-jétől)
- Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás (2009. január 1-jétől)
- Idősek nappali ellátása (2010. január 1-jétől)
- Községi pszichiátriai ellátás (2011. január 1-jétől)

c) fenntartó: Bordány Nagyközség Önkormányzata

Támogató szolgálat működtetése

(a kistérségi keretek között, illetve Bordány Nagyközség Önkormányzata gesztorságával ellátott szociális szolgáltatások esetében a szolgáltatástervezési koncepciót a társulás, illetve Bordány Nagyközség Önkormányzata készíti el)

IV. Szociális szolgáltatások iránti igény

A lakosság szociális helyzetének romlása miatt fokozatosan emelkedett a szociálisan rászorulóknak száma, az ellátások iránti igény is nőtt, a szociálisan hátrányos helyzetbe kerülő lakosok száma emelkedett az elmúlt évek alatt.

A fenti intézmények biztosítják az ellátottak számára a szociális ellátás keretében – azokat a feltételeket, melyek szükségesek az egészségügyi, szociális helyzetet figyelembe véve az élet sajátos szakaszához. A feltételek biztosítása során figyelemmel kell lenni az egyéni, (családi) szükségletek kielégítésére is. Az egyént és / vagy a családot segíteni kell, hozzájutni ezekhez a szükségletekhez. Az ápolás és gondozás gyakorlati megvalósítását, megfelelő szakképzettségű és empátiás készségű dolgozók segítségével végezzük.

A szociális gondoskodás, mint komplex tevékenység magában foglalja a gondozás egyes elemeit, melyeket együtt és azonos időben egyszerre alkalmazunk.

Természetesen az egyén egyéni és aktuális állapota határozza meg, hogy a gondozás egyes elemei közül mikor, melyik kerül előtérbe a gondozás és ápolás során.

Üllés Nagyközségi Önkormányzat által ellátott szociális étkezés és a tanyagondnoki szolgálat esetében várakozó lista nincs. Az igénybeadás folyamatossága megoldott. Amennyiben a kérelem a helyi rendeletben foglalt feltételeknek megfelel, úgy a kérelmező számára az ellátás biztosított.

Bölcsődei ellátás esetében várakozó lista nincs.

A bölcsődénél a jelenleg előjegyzésben lévő gyermekek száma: 19 fő, felvételük a szülői igények szerint folyamatosan történik.

Az intézmény maximális kihasználtsággal működik.

A szolgáltatások igénybevételének a feltételei, módjai:

Rászorultság vizsgálata

Szolgáltatásainkat Üllés közigazgatási területén élők köréből a rászoruló lakosság veheti igénybe.

A szociális étkezés esetében az írásbeli, illetve szóbeli kérelmeket, tanyagondnoki szolgáltatás esetében a szóbeli kérelmeket a szociális tagintézmény vezetőjéhez (asszisztens) kell benyújtani, aki számba veszi a rászorultság jogosultságát.

Az étkeztetés és a tanyagondnoki szolgáltatás igénybevételének feltételeit helyi önkormányzati rendelet („A személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátásokról és azok térítési díjáról” szóló 6/2014.(IV.10.)önkormányzati rendelet) míg a bölcsődei ellátás igénybevételének feltételeit az intézmény szakmai programja szabályozza.

V. Ellátandó feladatok

Az alapszolgáltatások megszervezésével önkormányzatunk segítséget nyújt a szociálisan rászorulóknak részére saját otthonukban, lakókörnyezetükben önálló életvitelük fenntartásában, valamint egészségi állapotukból, mentális állapotukból vagy más okból származó problémáik megoldásában. A szociális szolgáltató, illetve intézmény együttműködik az ellátási területén működő szociális és gyermekjóléti-gyermekevédelmi, egészségügyi, oktatási intézményekkel.

I. KÖTELEZŐ FELADAT

Az önkormányzat „A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény 86.§ (1) bekezdése alapján a települési önkormányzat köteles biztosítani:

- a) étkezést,
- b) házi segítségnyújtást,
- c) állandó lakosainak számától függően

ca) kétezer főnél több állandó lakos esetén –
családsegítést,

cb) háromezer főnél több állandó lakos esetén – idősök
nappali ellátását

(a b)-cb) pontok esetében az önkormányzat a szolgáltatást a Homokháti Kistérség Többcélú Társulása keretében, valamint Bordány Nagyközség Önkormányzata gesztorságával biztosítja.)

Étkeztetés

Működési engedély száma:

-CSC/01/813-1/2014.

Az ellátás fenntartója: Üllés Nagyközségi Önkormányzat

Étkeztetés keretében azoknak a szociálisan rászorultaknak a napi egyszeri meleg étkezéséről kell gondoskodni, akik azt önmaguk, ill. eltartottjaik részére tartósan vagy átmeneti jelleggel nem képesek biztosítani. Különösen koruk, egészségi állapotuk, fogyatékoságuk, pszichiátriai, vagy szenvedélybetegségük, hajléktalanságuk miatt.

Az ellátás igénybevételének megállapításával, annak megszüntetésével kapcsolatos feladatok ellátása - megbízási szerződés alapján – a szociális tagintézmény vezetőjének (asszisztens) intézkedése alapján történik – *az Önkormányzati Konyha vezetőjével való egyeztetést követően.*

A Képviselőtestület az étkeztetést igénybe vevők esetében szükségesnek tartotta azt, hogy a személyi térítési díjak differenciáltan kerüljenek megállapításra, figyelembe véve a jogszabályi rendelkezéseket, mely szerint amennyiben a kérelmező jövedelemmel nem rendelkezik a térítési díja: 0 Ft. *(a megállapított kategóriák a Képviselőtestület A személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátásokról és azok térítési díjáról szóló - 6/2014.(IV.10.)önkormányzati rendeletében kerültek feltüntetésre).*

A szolgáltatáshoz létszám „A személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények szakmai feladatairól és működési feltételeiről” szóló 1/2000.(I.7)SZCSM rendelet 2. számú melléklete szerint van hozzárendelve:
- kinevezésük alapján az Üllési Önkormányzati Konyha 1 fő dolgozója, *(munkaköre: asszisztens, végzettsége: szociális asszisztens)*
- megbízási szerződéssel 1 fő asszisztens *(végzettsége: főiskola - általános szociális munkás szak)*

Az ellátásban közreműködik még:

- 3 fő tanyagondnok,
- 4 fő tiszteletdíjas gondozónő

A szociális étkezésben részesülők személyi adatai 2012. március 1-jétől bekerülnek egy országos TAJ alapú nyilvántartási rendszerbe (KENYSZI), az önkormányzat normatívát a rendszerben megjelenő étkezők száma alapján kap.

13. számú táblázat

- Szociális étkeztetésben részesülő személyek létszáma -
(2014-2018. év)

	2014. év	2015. év	2016. év	2017. év	2018. év
Házhoz szállítjuk	100 fő	99 fő	104 fő	103 fő	102 fő
Saját maguk elviszik	105 fő	107 fő	100 fő	99 fő	94 fő
A Szociális Központban étkeznek	18 fő	16 fő	14 fő	15 fő	12 fő
Összesen	223 fő	222 fő	218 fő	217 fő	208 fő

Forrás: Szociális Tagintézmény nyilvántartása)

Nyilvántartott várakozók száma: A jelenlegi ellátó rendszer a jelentkező igényeket azonnal kielégíti, a szolgáltatáshoz az igénylők várakozás nélkül hozzájutnak.

II.ÖNKÉNT VÁLLALT FELADATOK

1.)Tanyagondnoki szolgáltatás

Az ellátás fenntartója: Üllés Nagyközségi Önkormányzat

Működési engedély száma: -CSC/01/813-7/2014.

módosító határozat száma:

-CSC/01/877-1/2015.

A szolgáltatás célja: az intézményhiányból eredő hátrányok enyhítése, az alapvető szükségletek kielégítését segítő szolgáltatásokhoz, közszolgáltatásokhoz, valamint alapszolgáltatásokhoz való hozzájutás biztosítása, továbbá az egyéni és közösségi szintű szükségletek teljesítésének segítése.

Hosszabb távon a szorosabb közösségi élet megteremtése.

A tanyagondnoki szolgáltatás térítésmentes ellátás, amelyet szóban lehet kérelmezni a Tagintézmény-vezetőnél (asszisztensnél).

A tanyagondnoki szolgáltatás igénybevétele iránti kérelemről, – a szervezési, irányítási és egyes adminisztrációs feladatokat megbízási szerződéssel ellátó szociális tagintézmény vezetője, asszisztens dönt.

A Tanyagondnoki szolgálat három körzetre oszlik 3 tanyagondnok foglalkoztatásával.

A körzetek munkáját ellátó tanyagondnokok az önkormányzat foglalkoztatásában állnak.

A tanyagondnoki szolgáltatás

alapfeladatai:

- a) a közreműködés
 - aa) az étkeztetésben
 - ab) a házi segítségnyújtásban
 - ac) a közösségi és szociális információk szolgáltatásában
 - ad) az egyéb alapszolgáltatásokhoz való hozzáférésben
- b) az egészségügyi ellátáshoz való hozzájutás segítése
 - ba) háziorvosi rendelésre szállítás,
 - bb) egyéb egészségügyi intézménybe szállítás,
 - bc) a gyógyszerkiváltás és a gyógyászati segédeszközökhöz való hozzájutás biztosítása
- c) gyermekszállítás: bölcsődések, óvodások, iskolások nevelési-oktatási intézménybe szállítása

Kiegészítő feladatnak minősülnek a lakossági szolgáltatások, így

- d) a közösségi, művelődési, sport- és szabadidős rendezvények szervezése, segítése
- e) egyéni hivatalos ügyek intézésének segítése, lakossági igények továbbítása
- f) egyéb lakossági szolgáltatások biztosításában való közreműködés, valamint egyéb alapszolgáltatások biztosításában való közreműködés

az önkormányzati feladatok megoldását segítő, közvetett szolgáltatásnak minősül

- g) ételszállítás önkormányzati intézményekbe,
- h) önkormányzati, intézményi információk közvetítése a lakosság részére,
- i) tanyagondnoki szolgálat működtetésével kapcsolatos teendők ellátása
- j) közreműködés a tömegközlekedéshez való hozzájutásban

A 3 tanyagondnoki körzet ellátása az alábbi gépjárművek segítségével történik:

Körzet	Gépjármű típusa	rendszáma
I. körzet	Skoda 5L Yeti típusú	MVU-173
II. körzet	Skoda 5L Yeti típusú	MVU-174
III. körzet	Skoda 5L Yeti típusú	NHS-474
Helyettesítő jármű		
I-III. körzet	Suzuki Ignis 1.5 GS	JDY-530

Amennyiben a fenti három autó közül bármelyik üzemképtelenné válik, úgy átmenetileg szintén Üllés Nagyközség Önkormányzatának tulajdonában lévő – egyébként más funkciót betöltő – JDY-530 forgalmi rendszámú Suzuki Ignis személygépkocsival történik a feladatellátás.

Az ellátás személyi feltételei teljes mértékben adottak, a helyettesítés a Szakmai Programban foglaltak szerint megoldott.

14. számú táblázat

- Tanyagondnoki szolgáltatásban részesülők létszáma -
(2014-2018. év)

	2014. év	2015. év	2016. év	2017. év	2018. év
I. körzet	54 fő	36	33	32	32
II. körzet	29 fő	34	32	38	38
III. körzet	45 fő	35	32	35	28
Összesen	128 fő	105	97	105	98

(Forrás: Szociális Tagintézmény nyilvántartása)

15. számú táblázat

- A tanyagondnoki szolgáltatás keretében - az összes szolgáltatás tekintetében - ellátott esetek száma -
(2017. évben és 2018. évben – Tevékenységnaplók alapján)

Tanyagondnoki körzet	2017. év Ellátott esetek száma	2018. év
I. körzet	6.748	6.266
II. körzet	8.481	8.117
III. körzet	10.916	9.047

(Forrás: Szociális Tagintézmény nyilvántartása)

Nyilvántartott várakozók száma: nincs várakozó személy, a feltételeknek megfelelt kérelmezők ellátásban részesülnek.

2.) Bölcsődei ellátás

Az ellátás fenntartója: Üllés Nagyközségi Önkormányzat

Működési engedély száma: CSC/01/214-15/2013.

Módosító határozatok:

- CSC/01/608-7/2014.
- CSC/01/214-10/2013.
- CSC/01/214-5/2013.
- CSC/01/214-1/2013.

Településünkön 2006. szeptember 1-je óta működik ez az ellátási forma 10 fő férőhellyel. 2011-től 2 fős férőhelybővítést kérelmeztünk, 2011. március 1. napjától a bölcsőde 12 férőhelyes lett.

2014. június 1. napjától egy új, korszerű, 2 csoportos – 22 fő - ellátotti létszámú intézménnyel várjuk a kis gyermekeket.

Az intézmény működéséhez a dologi és személyi feltételek rendelkezésre állnak. 1 fő bölcsőde vezető, 4 fő csecsemő- és kisgyermek gondozó és 1 fő bölcsődei dajka látja el a gyermekeket.

16. számú táblázat

- Bölcsődei létszám alakulása -
(2014-2018. év)

	Bölcsődébe beírt gyermekek száma	Szociális szempontból felvett gyerekek száma (munkanélküli szülő, veszélyeztetett gyermek, nappali tagozaton tanuló szülő, védőnői javaslat)	Működő összes bölcsődei férőhelyek száma
2014.	30	8	22
2015.	42	22	22
2016.	39	12	22
2017.	40	16	22
2018.	38	16	22

(Forrás: Önkormányzati Intézményi adat)

A bölcsődében üres férőhelyek esetén a beiratkozás egész évben folyamatos. Amennyiben férőhely üresedik, úgy az előjegyzési listán szereplő gyermekek közül a soron következő veheti igénybe az ellátást. Jelenleg az előjegyzésben lévő gyermekek száma: 0 fő.

VI. A szolgáltatások működtetési, finanszírozási feladatai és az együttműködés keretei

Az Önkormányzat a személyes gondoskodást nyújtó szolgáltatásokat állami költségvetési normatívákból, valamint a szociális tagintézmény saját bevételeiből biztosítja. Az elmúlt évek tapasztalatai alapján megállapítható, hogy a törvényben meghatározott és kötelezően ellátandó szociális alapszolgáltatásokkal a központi finanszírozás nincs összhangban. Az Önkormányzat részére juttatott normatíva nem, vagy csak részben fedezi a működtetéshez szükséges kiadásokat.

Az ellátások színvonalának megtartása, növelése érdekében szükséges volt az alapellátási feladatokat újra strukturálni.

17. számú táblázat

- Az önkormányzat által ellátott szolgáltatások finanszírozási adatai
(2017. és 2018. év)

Ellátás típusa	Állami normatíva/ támogatás %-os mértéke		Önkormányzati kiegészítés %-os mértéke	
	2017. év	2018. év	2017. év	2018. év
Étkeztetés (gyermek, szociális)	100	100	0	0
Tanyagondnoki szolgálat	53	61	47	39
Bölcsőde	100	73	0	27

(Forrás: önkormányzati nyilvántartás)

(Mivel a normatívák és a pályázati lehetőségek is a térségi szintű működési kereteket részesítik előnyben, így el lehetne gondolkodni azon, hogy a – kedvezőbb finanszírozás érdekében – a még önálló feladatellátásban működtetett szociális feladatok közül melyik feladat bevitele lenne indokolt és célszerű.)

18. számú táblázat
– **Az önkormányzat szociális jellegű bevételei -**
(2017. és 2018. év)

Megnevezés	2017. év (Ft)	2018. év (Ft)
Étkeztetés	74 507 823	72 729 836
Tanyagondnoki szolgálat	7 500 000	9 300 000
Bölcsőde	21 320 200	16 943 500
Egyéb szociális feladatok támogatása*	23 099 000	23 076 000
Bevételek összesen	126 427 023	122 049 336

(Forrás: önkormányzati nyilvántartás)

Az önkormányzat az étkeztetés díjait úgy állapítja meg hogy az állami normatív és a beszédett térítési díj összege fedezze az étkeztetés önköltségét.

19. számú táblázat
– **Az önkormányzat szociális jellegű kiadásai -**
(2017. és 2018. év)

Ellátás típusa	Működtetés költsége Ft	
	2017. év	2018. év
Étkeztetés	74 466 658	73 229 964
Tanyagondnoki szolgálat	14 269 605	15 271 513
Bölcsőde	21 277 650	23 153 060
Egyéb szociális feladatok támogatása*	46 635 953	48 836 023

Kiadások összesen	156 649 866	160 490 560
Kiadások mértéke az önkormányzat tárgyévi összes kiadásának %- ában	31,72	21,68

(Forrás: önkormányzati nyilvántartás)

VII. Jövőkép

A településen továbbra is számolni kell a külterületi népesség magas arányával, s a szociális problémák növekedésével, ezek megoldására speciális szolgáltatások biztosítása a cél.

Számolni kell a hátrányos helyzetű csoportok, a megváltozott munkaképességűek, fogyatékosok, pszichiátriai és szenvedélybetegek számának növekedésével is – az ő foglalkoztathatósági esélyeinek növelését.

A világon mindenütt erősödő tendencia a népesség előregedése. Ez a tendencia érvényesül jelenleg településünkön is. A lakónépesség öregedése indokoltá teszi, hogy az idősek gondozására, igényeiknek és állapotuknak megfelelően alakítsuk ki a támogatásukat szolgáló már meglévő intézményrendszerünket. A gondozásra szoruló idős embereket a bentlakásos intézményi elhelyezésben támogatni szükséges.

Növekvő mértékben kell számolni a családok szétesésével, a gyermeküket egyedül nevelők számának növekedésével – a célcsoport támogatásának biztosításához - növelni kell a család és gyermekjóléti ellátás hatékonyságát.

Az önkormányzat egyik fontos feladata az esélyegyenlőtlenségek csökkentése, melyben nagy szerepe van a szociális szolgáltatásoknak. Minél szélesebb körű kiépítettség valósul meg, annál inkább kiterjed a szociális háló azokra az egyénekre, akik erre a leginkább rászorultak.

Az önkormányzat 2007-ben készítette el a – településen élő hátrányos helyzetű csoportok helyzetének alakulását elemző és e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő célokat meghatározó - települési esélyegyenlőségi programját. A terv a Szociális és Munkaügyi Minisztérium által hirdetett pályázaton – önkormányzati kategóriában – elnyerte a „Legjobb esélyegyenlőségi terv” fődíját.

A tervet a Képviselőtestület 2013-ban - új, hatályos jogszabályok mentén – készítette el, melyet 2018-ban felülvizsgált.

Az intézményi ellátás fejlesztése érdekében minden lehetséges pályázati lehetőséget ki kell használni.

Fontosnak tartjuk, hogy az érintettek az igénybe vehető és elérhető szolgáltatásokról minden információt megkapjanak, és hozzáférjenek a megfelelő információkhoz helyi szociális információs szolgáltatás biztosításával.

SWOT elemzés a szociális szolgáltatások fejlesztéséhez

A szociális ellátórendszer állapota és az ott zajló folyamatok az alábbiakban foglalhatók össze:

20. számú táblázat

- SWOT analízis -

Erősségek	Gyengeségek
• az önkormányzat érzékenysége a szociális problémák iránt • sokszínű ellátórendszer • a társulásban ellátott feladatok elfogadása jó a településen • kiépített és működőképes jelzőrendszeres gondozás • jól kiépült alapellátás - elsősorban az idősek számára • tapasztalt, jól felkészült szakember gárda • gyors helyzetfelismerés • térségi ellátásban a szakmai szolgáltatások színvonala magas • a civil szféra erősödő jelenléte • folyamatos kommunikáció társintézményekkel • rendszeres szakmai esetmegbeszélések, tapasztalatcserék	• alacsony bérek és megbecsültség jut a rendszerben dolgozóknak • szociális szolgáltatást igénybe vevők magas száma • nagy tanyavilág – helyenként nehezen járható külterületi utak • a lakosság viszonylag alacsony iskolázottsága • szociális leszakadás, romló egészségügyi állapot, • sokproblémás családok száma • szociális intézmények alacsony férőhelyszáma • fokozott adminisztráció • a szakmai érdekképviselő nem a megfelelő szinten működik
Lehetőségek	Veszélyek
• az ellátórendszer tudatos fejlesztése, feladatok kistérségi szintű ellátása, lehetőségeinek keresése • uniós források vidékfejlesztésre • folyamatos szakmai képzés lehetőségének biztosítása • a hátrányos helyzetű csoportokkal szembeni negatív magatartás megváltoztatása, társadalmi szolidaritás növelése • civil szervezetek, fokozott bevonása a hátrányos helyzetű lakosság ellátásába • önkéntes segítők és az egyház bevonása a szociális feladatok ellátásának rendszerébe • új szolgáltatások kiépítése (elsősorban kistérségi szinten): családterápia, párkapcsolati, életmódbeli tanácsadás, mediáció stb.	• a lakosság elöregedése • a lakosság mentális és pszichés állapotának romlása • a fejlesztéshez szükséges saját források elégtelensége • a szakmai munkát veszélyeztető egyre növekvő adminisztráció • a szociális szakma gyenge érdekérvényesítő ereje • az inflációt figyelmen kívül hagyó (több éve azonos mértékű) állami normatívák, • folyamatosan változó törvényi háttér • nagy esetszám, szűkös időkeret, több hibalehetőség, minőségi romlás • irreális elvárások a társintézmények, kliensek részéről

VIII. A szociális feladatokra vonatkozó célmeghatározás

Településünk népességmegtartó erejét jelentős mértékben befolyásolja, hogy az itt élő lakosság mennyi és milyen színvonalú szolgáltatáshoz jut. Ezen szolgáltatások közé tartozik a szociális ellátás intézményrendszere is.

Célkitűzések – 2024-ig

- A szegénység mélyülése szélsőséges formái megjelenésének megelőzése – az önkormányzat rendelkezésére álló eszközökkel.
- A kirekesztés, a családon belüli és kívüli erőszak megelőzése.
- Az egyéneket és családokat középpontba állító társadalmi befogadást segítő, elérhető és támogató jellegű szolgáltatási struktúra kialakítása – az egészségi állapot javítása mellett.
- Együttműködés hatékonyabbá tétele a civil szervezetekkel és az egyházi szervezettel iskolai, óvodai és védőnői jelzőrendszer még hatékonyabb működtetése.
- A meglévő intézményrendszer gazdaságos működtetése, fejlesztése.
- A szociális alapellátás további működtetése és biztosítása, az alapfeladatok hatékonyabb működési formáinak keresése.
- Önként vállalt szociális ellátási formák megtartása, működtetésük – pályázati és finanszírozási források keresése,
- Szociális, pénzbeli juttatások mértékének szinten tartása, az önkormányzat számára kedvezőbb, magasabb állami juttatások mértékének szinten tartása
- A szolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáférés biztosítása.
- Gyermek jogainak érvényesítése, a gyermekvédelemmel foglalkozó szakemberek képzése, a szociális ellátás területén dolgozó szakemberek folyamatos továbbképzése.
- A tárgyi és személyi feltételek javítása, munkakörülmények modernizálása.
- Informatikai, közlekedési és egyéb tárgyi eszközrendszer bővítése, fejlesztése.
- A jelzőrendszeres házi segítségnyújtás szolgáltatás kapacitásának bővítése, további jelzőkészülékek beszerzése.
- Szakemberek képzésének, továbbképzésének biztosítása.
- Hatékonyabb együttműködés a civil és egyházi szervezetekkel. Társadalmi segítők bevonása a szociális munkába.
- A szociális ellátáshoz szorosan kapcsolódó további szolgáltatások biztosítása (iskolai egészségügyi szolgáltatás, családsegítő és gyermekjóléti szolgálat).
- Lakásvásárlási kedv ösztönzése – az új lakástámogatási rendszer megtartása
- GSM rendszerű riasztó készüléken alapuló rendszer fenntartása, bővítése (tanyaőr program)

Stratégiai célok 2021-ig

- Pénzbeli szociális ellátások:
 - a jelenlegi szociális pénzügyi keret megtartása,
- Személyes gondoskodást nyújtó ellátások:
 - Az ellátórendszer hatékonyabb működtetése, megtartása.
- Munkanélküliség kezelése:
 - – foglalkoztatás helyi szintjének megtartása, foglalkoztatási pályázatok kihasználása
- A lakosság egészségügyi helyzetének szinten tartása – Egészségvédelmi Hét, valamint önálló, ingyenes szűrések szervezése, szakrendelések beindítása
- A szociális ellátó rendszer személyi és tárgyi feltételeinek fejlesztése, szakemberek továbbképzése, eszközpark fejlesztése).
- A külterületen élők helyzetének javítása, a szociális szolgáltatások elérhetőségének javítása

További célok:

Időskorúak kapcsán:

A gondozási feltételek és körülmények biztosítása, fejlesztése, különösen annak tükrében, hogy a jövőben az időskorúak aránya a társadalmon belül egyre jelentősebbé válik.

Fogyatékkal élők kapcsán:

A valós igényeknek megfelelő támogató szolgálatok működésének zavartalan biztosítása.

A társadalmi integráció segítése, társadalmi előítéletek csökkentése.

Pszichiátriai betegek kapcsán:

Speciális (az egészségügyi ellátáshoz szorosan kapcsolódó) gondozási feltételek és körülmények biztosítása.

A valós igényeknek megfelelő közösségi pszichiátriai ellátás működésének zavartalan biztosítása.

Társadalmi integráció segítése, erősítése, társadalmi előítéletek csökkentése.

Szenvedélybetegek kapcsán:

Társadalmi integráció segítése, erősítése, társadalmi előítéletek csökkentése.

Veszélyeztetett gyermekek, családok kapcsán:

Krízishelyzetek megfelelő szintű kezelésének biztosítása, az ehhez szükséges intézményrendszer működtetése.

Családi védelmi funkciók erősítése, a családi nevelés alapvető feltételeinek biztosítása.

Veszélyeztetett gyermekeket, fiatalokat segítő szolgáltatások fejlesztése.

Hajléktalan személyek kapcsán:
Társadalmi előítéletek csökkentése.
Az alapvető létfeltételek biztosítása.

A kitűzött célok megvalósításának módja:

A fejlesztési célok megvalósulása érdekében kiemelten kezeljük a:

- folyamatos továbbképzéseket,
- szociálisan hátrányos helyzetű emberek segítségét,
- idősek, egyedül élők gondozását, ápolását,
- fogyatékkal élők és mozgáskorlátozottak segítségét,
- az esélyegyenlőség biztosítását,
- gyermek- és ifjúságvédelem rendszerét,
- pályázati támogatások keresését.

A fejlesztés lehetséges forrásai

A szociális szolgáltatások fejlesztésének „hagyományos” forrásait napjainkig az önkormányzati saját forrásain kívül az európai unió, a szakminisztérium pályázata, egyéb pályázati lehetőségek jelentik.

Az önerő biztosítása mellett igénybe vehető pályázati források elsősorban:

- Eu források
- Emberi Erőforrások Minisztérium pályázata,
- a Magyar Államkincstár pályázata, *(pl. Terület- és Településfejlesztési Operatív Program pályázata, Magyar Faluprogram stb.)*
- Kistérségi programok megvalósításának forrásai.

A fejlesztési célok megvalósítását elősegítő partnerek:

- „Remény” Nagycsaládos Egyesület,
- Suli Alapítvány,
- Nyugdíjas Klub,
- Üllési Polgárőr Egyesület,
- Magyar Máltai Szeretetszolgálat üllési csoportja,
- Csongrád Megyei Mozgáskorlátozott Egyesület üllési csoportja, Egészségügyi alapellátás intézményei – házi orvosok, védőnői,
- Homokháti Kistérség Többcélú Társulása Integrált Szociális és Gyermekjóléti Központja vezetője,
- Csongrád Megyei Kormányhivatal Mórahalmi Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztály,
- Homokháti Kistérség Többcélú Társulása Integrált Szociális és Gyermekjóléti Központja üllési tagintézménye munkatársai, polgármesteri hivatal szociális ügyintézője,
- a családsegítő- és gyermekjóléti szolgálat munkatársa,
- Fontos Sándor Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola,
- Csigabiga Óvoda és Bölcsőde,
- Tesz-Vesz Közhasznú Egyesület.

IX. Összegzés:

A felvázolt célorientált feladatok megtervezésével és kivitelezésével Üllésen a szociális alapellátás megfelelő színvonalon biztosítható.

A településen a személyes gondoskodást nyújtó ellátások és pénzbeli ellátások biztosításával a hátrányos helyzetű, rossz egészségi állapotú, és rossz szociális körülmények között élő, továbbá a fogyatékos, a munkanélküli, az azonnali segítséget igénylő, a krízishelyzetben lévő egyén, családok részére azonnal és hathatós segítséget tudunk adni.

Várható eredmények:

- az európai normáknak megfelelő, az egyének szükségleteihez jobban igazodó, differenciáltabb intézményrendszer létrejötte (ezáltal javul az ellátottak életminősége),
- a hátrányos helyzetű és leszakadó rétegek társadalmi integrációjának erősödése, a társadalom szemléletének, e rétegek elfogadási szintjének kedvező változása.
- Az ellátást biztosító alkalmazottak létszámban és szakképzettségben a követelményeknek megfelelnek. Az Önkormányzat feladatellátási kötelezettségének magasabb szinten tud eleget tenni.
- A gazdaságos működés garanciát jelent az ellátás nyújtásának biztonságára.
- Civil szféra bevonásával hatékonyabb együttműködés jön létre a szociálpolitika szereplői között, s ez elősegíti az ellátotti jogok érvényesülését.

A koncepcióban ismertetett szolgáltatások színvonalának javításában elkerülhetetlen az állami szerepvállalás, különösen a finanszírozás területén. A társadalmi- gazdasági szempontból elmaradott települések, így Üllés sem képes egyedül az alapellátások maradéktalan fejlesztésére - szorosabb együttműködésre helyezi a hangsúlyt a Mórahalmi Kistérséghez tartozó 9 településsel, amelynek következtében a működés még hatékonyabbá tehető.

Üllés, 2019. június 25.

Nagy Attila Gyula
polgármester